

č.: 859/001/2013

ČISTÉ NÁKLADY UNIVERZÁLNEJ SLUŽBY ZA ROK 2012

Poštový regulačný úrad ako príslušný orgán štátnej správy v oblasti poštových služieb podľa § 12 písm. b) a podľa § 57 ods.1, ods. 4 a ods. 5 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 547/2011 Z. z. (ďalej len „zákon o poštových službách“) v spojení s § 2 a § 3 vyhlášky Poštového regulačného úradu č. 63/2012 Z. z. o spôsobe výpočtu a náhrade čistých nákladov univerzálnej služby (ďalej len „vyhláška“)

určuje čisté náklady univerzálnej služby za rok 2012 v sume

12 072 751,- eur

/slovom: dvanásť miliónov sedemdesiatdvatisíc sedemstopäťdesiatjeden eur/.

O d ô v o d n e n i e

Slovenská pošta, a.s., so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, IČO: 36 631 124 (ďalej len „SP, a.s.“), bola v roku 2012 poskytovateľom univerzálnej služby na základe udelenej Poštovej licencie č. 1223/020/2002 z 27. decembra 2002 v platnom znení na poskytovanie univerzálnej poštovej služby a vykonávanie poštového platobného styku (ďalej len „poštová licencia“). Vzhľadom k tomu, že zákonom č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 1.1.2012 bol zrušený zákon č. 507/2001 Z. z. o poštových službách v znení neskorších predpisov, upravili právny stav prechodné ustanovenia novej právnej úpravy (§ 71 ods. 1 a ods. 2 zákona o poštových službách).

Podľa § 57 ods. 2 zákona o poštových službách predložila SP, a.s., dňa 31.8.2012 Poštovému regulačnému úradu vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie prvých šiestich mesiacov kalendárneho roka 2012 (od 1.1.2012 do 30.6.2012) na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami, evidované pod č. 866/2012. Poštový regulačný úrad určil v súlade s § 57 ods. 3 a ods. 4 zákona o poštových službách dňa 30.11.2012 predbežné čisté náklady univerzálnej služby za rok 2012 v sume 8 644 971,- eur (ďalej len „predbežné ČN“) a zverejnil ich vo Vestníku Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, čiastka 8 zo dňa 14.12.2012. Predbežné ČN zverejnil Poštový regulačný úrad zároveň aj na svojom webovom sídle www.posturad.sk.

Dňa 31.5.2013 predložila SP, a.s., Poštovému regulačnému úradu vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie kalendárneho roka 2012 (ďalej len „vyčíslenie ČN“) na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami, evidované pod č. 596/2013, a to v sume 15 871 484 eur.

Podľa § 57 ods. 5 zákona o poštových službách Poštový regulačný úrad do 31. augusta kalendárneho roka, ktorý bezprostredne nasleduje po kalendárnom roku, za ktorý Poštový regulačný úrad určí predbežné čisté náklady univerzálnej služby, rozhodne o čistých nákladoch univerzálnej služby za predchádzajúci kalendárny rok a tie zverejní vo vestníku.

K vyčísleniu ČN boli v elektronickej podobe (CD nosič) predložené tieto prílohy:

- popis komerčného scenára – Príloha č. 2,
- tabuľky č. 1 až 7 podľa prílohy č. 4 vyhlášky – súčasť Prílohy č. 2,

- výpočet nákladov na jednotlivé prvky povinnosti univerzálnej služby – Prílohy ku komerčnému scenáru č. 1 až 12.

SP, a.s., pre výpočet čistých nákladov univerzálnej služby použila metódu „Commercial Approach“. Uvedená metóda je založená na porovnaní aktuálnych výnosov a nákladov SP, a.s., a výnosov a nákladov toho istého podniku bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Stanovenie porovnateľných dát predpokladá vypracovanie reálneho, konkurencieschopného a komerčne najvýhodnejšieho modelu (tzv. „komerčného scenára“), ku ktorému by SP, a. s., pravdepodobne pristúpila, ak by nemala povinnosť univerzálnej služby.

Pri metóde „Commercial Approach“ sa vychádza z nasledovných štyroch krokov:

1. krok: Identifikácia hypotetického správania poskytovateľa univerzálnej služby, ak by nemal povinnosť univerzálnej služby,
2. krok: Kalkulácia nákladov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
3. krok: Kalkulácia výnosov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
4. krok: Kalkulácia čistých nákladov univerzálnej služby na základe porovnania výnosov a nákladov dosahovaných poskytovateľom univerzálnej služby v podmienkach bez povinnosti univerzálnej služby.

Na základe ohodnotenia prvkov komerčného scenára sa vypočíta výsledok hospodárenia, ktorý by SP, a.s., dosiahla ako podnik bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Porovnaním hospodárskych výsledkov podniku s povinnosťou univerzálnej služby a toho istého podniku bez povinnosti univerzálnej služby sa vykalkulujú čisté náklady. Následne sa tento výsledok upraví ešte o primeraný zisk, trhové a nehmotné výhody a nákladovú neefektívnosť.

SP, a.s., pri kalkúcii nákladov poskytovateľa bez povinnosti univerzálnej služby vychádzala z nákladov na jednotlivé prvky povinnosti univerzálnej služby zistených vo finančnom účtovníctve a údajov podľa nákladových stredísk, a to: náklady podacej časti pôšt, náklady na doručovanie, náklady na prepravu, náklady na triedenie, náklady na správnu réžiu a ostatné náklady.

Pri kalkúcii výnosov vychádzala z výnosov dosiahnutých za jednotlivé produkty, a to: listové zásielky, balíky, expresné služby, poštový platobný styk, SIPO, dôchodky a sociálne dávky, služby pre Poštovú banku, reklamné adresované zásielky, periodické zásielky, letáky a ostatné výnosy.

Pre výpočet primeraného zisku bola použitá metóda WACC (metóda váženého priemeru nákladov na kapitál), ktorá odráža očakávanú mieru návratnosti investície, pričom zohľadňuje mieru rizika danej investície. Priemerné náklady na kapitál boli vyčíslené použitím nasledovného vzorca:

$$\text{WACC} = (\text{Vlastné imanie} / \text{Celkový kapitál}) \times (\text{Náklady na vlastný kapitál}) + (\text{Dlh} / \text{Celkový kapitál}) \times (\text{Náklady na dlh}) \times (1 - \text{daňová sadzba})$$

Výška primeraného zisku bola stanovená použitím pomernej časti priemerných nákladov kapitálu WACC, t.j. ako rozdiel medzi nákladmi na financovanie cudzieho a vlastného kapitálu podniku s povinnosťou univerzálnej služby a bez povinnosti univerzálnej služby, čo predstavuje hodnotu 855 tis. eur.

Pre stanovenie nákladovej neefektívnosti bola použitá ex-post metóda založená na tzv. „Method of Historical Comparison – Total Productivity Factor“. Aplikácia stanovenej miery neefektívnosti do výpočtu bola uskutočnená metódou ex-post (tzv. „ex-post efficiency adjustment“), t.j. celkové čisté náklady, kvantifikované na základe aktuálnych účtovných dát, boli po ukončení všetkých výpočtov upravené o stanovené percento neefektívnosti. Mieru

nákladovej efektívnosti možno chápať ako schopnosť podniku reagovať v čase na meniace sa trhové podmienky.

Pre zistenie výsledkov hospodárenia z univerzálnej služby boli použité údaje z oddeleného účtovníctva, vedeného na základe metódy ABC (Activity Based Costing).

Komerčný scenár vychádzal z alternovania a definovania nasledovných parametrov univerzálnej služby:

- geografické pokrytie územia doručovaním,
- frekvencia doručovania,
- poštová sieť,
- cenotvorba,
- produktové portfólio a kvalita služby.

Geografické pokrytie územia doručovaním:

Komerčný scenár predpokladá, že podnik bez povinnosti univerzálnej služby by si zachoval aktuálny rozsah pokrytia územia doručovaním. Dôvodom zachovania celoplošného doručovania sú najmä skutočnosti, že SP, a.s., by si zachovala konkurenčnú výhodu oproti alternatívnym poštovým podnikom a výnosy z podávaných zásielok, v čo najvyššej možnej miere.

Frekvencia doručovania:

Podnik bez povinnosti univerzálnej služby by znížil frekvenciu doručovania vo vybraných oblastiach a to tak, že v doručovacích rajónoch, kde pochôdzka predstavuje viac ako 50 % časového fondu doručovateľa, by boli zásielky doručované počas troch pracovných dní z piatich. V komerčnom scenári bolo takto identifikovaných 2 243 rajónov so zníženou frekvenciou doručovania a 2 614 rajónov bez zmien v doručovaní. Uvedené zmeny by boli sprevádzané rozšírením motorizovaného doručovania a zmenami v prepravnej sieti, čím by sa dosiahla celková úspora 2 582 214 najazdených km za rok. Zároveň boli identifikované možnosti optimalizácie triedenia zásielok zmenou charakteru triediaceho strediska vo Zvolene.

Poštová sieť:

SP, a.s., ako poskytovateľ univerzálnej služby je povinná dodržiavať Požiadavky na kvalitu univerzálnej poštovej služby (príloha poštovej licencie, č. j. 589/001/2004), ktoré okrem iného stanovujú povinnosť zabezpečiť územnú a časovú dostupnosť pobočiek, čím ostávajú v prevádzke aj ekonomicky nerentabilné pošty. V komerčnom scenári bolo z celkového súčasného počtu 1 586 pôšt, 75 poštových stredísk a 5 pojazdných pôšt identifikovaných 794 pôšt, ktoré musia byť prevádzkované ako povinné a z nich následne, po zohľadnení ekonomických kritérií a nevýznamnej strategickkej povahy, 405 pôšt, ktoré by ako podnik bez povinnosti univerzálnej služby SP, a.s., neprevádzkovala.

Cenotvorba:

Komerčný scenár predpokladá, že SP, a.s., by bez povinnosti univerzálnej služby pristúpila iba k spoplatneniu slepeckých zásielok.

Produktové portfólio a kvalita služby:

Vyššie uvedené zmeny v komerčnom scenári by sa čiastočne dotkli štruktúry produktu list 1. triedy a poštového poukazu na adresu 1. triedy (zníženie kvality) a zároveň by čiastočne ovplyvnili dosahované výnosy z niektorých produktov (listy, balíky, expresné služby, poštový platobný styk, služby pre Poštovú banku, doručovaná tlač, terminálne odmeny a predaj ostatného tovaru a tlače na poštách).

Pre účely vyčíslenia ČN bol vypracovaný finančný model, ktorý umožnil konkrétne vyčísliť dopady komerčného správania SP, a.s., na aktuálne dosahované náklady a výnosy. Model

bol v súlade s požiadavkami zvolenej metódy naplnený účtovnými údajmi za rok 2012, zohľadňujúc odhad vplyvu zmien v rámci komerčného scenára.

Vyčíslenie ČN za rok 2012 predložila SP, a.s., nasledovne:

Suma v eurách:

Čisté náklady univerzálnej služby za rok 2012	15 871 484
Trhová výhoda	248 316
Celkové náklady za rok 2012	298 541 393
Celkový výsledok hospodárenia za rok 2012 (EBT)	- 2 534 559

V textovom dokumente „Vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby za rok 2012“ na strane 2 bolo spresnené poskytovateľom univerzálnej služby sumárne vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2012, vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod a primeraného zisku s rozčlenením údajov pre poskytovateľa univerzálnej služby s povinnosťou univerzálnej služby a pre toho istého poskytovateľa univerzálnej služby, ak by univerzálnu službu neposkytoval, v súlade s ustanovením § 56 ods. 2 zákona o poštových službách nasledovne:

v tis. eur

	SP, a.s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za rok 2012
Výnosy	295 809	288 019	-
Náklady	298 541	275 288	-
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	- 2 732	12 731	15 463
Primeraný zisk	-	-	855
Úprava o neefektívnosť	-	-	- 447
Trhové nehmotné výhody	-	-	- 248
Čisté náklady	-	-	15 623

Podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách je Poštový regulačný úrad oprávnený na účely posúdenia a určenia čistých nákladov univerzálnej služby overovať a kontrolovať podklady na výpočet čistých nákladov univerzálnej služby sám alebo prostredníctvom ním poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby, ako aj nahliadať do účtovných kníh a záznamov poskytovateľa univerzálnej služby. V súlade s týmito ustanoveniami boli predložené údaje na účely posúdenia a určenia čistých nákladov univerzálnej služby overované a kontrolované prostredníctvom poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby vybranej procesom verejného obstarávania - KPMG Slovensko, spol. s r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 10, 811 02 Bratislava (ďalej len „KPMG“).

Po posúdení doručeného vyčíslenia ČN poskytovateľom univerzálnej služby, vrátane podkladov a príloh, požiadal Poštový regulačný úrad podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona

o poštových službách listom č. j. 663/110/2013 zo dňa 24.6.2013 o vysvetlenie a doplnenie podkladov týkajúcich sa výpočtu čistých nákladov za oblasť doručovania a triedenia a výpočtu neefektívnosti.

SP, a.s., listom zo dňa 8.7.2013 (evidovaný pod č. 706/2013, doručený dňa 9.7.2013) doplnila požadované údaje: potrebu pracovných miest doručovateľov v súčasnosti a podľa komerčného scenára, platné indexy na výpočet potreby pracovných miest, vysvetlila metódu a postup použitý na výpočet neefektívnosti („Method of Historical Comparison“).

Na základe odporúčenia konzultačnej firmy KPMG listom č. j. 767/110/2013 zo dňa 29.7.2013 požiadal Poštový regulačný úrad o zaslanie doplňujúcich údajov a informácií súvisiacich s výpočtom úspory nákladov na správnu réžiu.

SP, a.s., listom zo dňa 12.8.2013 (evidovaný pod č. 826/2013, doručený dňa 19.8.2013) písomne predložila požadované údaje a predpoklady, z ktorých vychádzala pri výpočte úspory režijných nákladov.

Pri overovaní výpočtu čistých nákladov univerzálnej služby boli skontrolované a posúdené nasledovné údaje a informácie:

1. Komerčný scenár Poskytovateľa univerzálnej služby v zmysle Vyhlášky príloha 2 bod 4, t.j. dokument s názvom „Vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby za rok 2012“;
2. Tabuľky detailných údajov k vyčísleniu čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2012 podľa prílohy č. 4 vyhlášky vyplnené poskytovateľom univerzálnej služby;
3. Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby platné v roku 2012 - príloha poštovej licencie, č. 589/001/2004;
4. Účtovná závierka poskytovateľa univerzálnej služby za rok 2012 overená audítorom;
5. Hlavná kniha poskytovateľa univerzálnej služby za rok 2012;
6. Správa o výsledku hospodárenia Slovenskej pošty, a. s., za rok 2012;
7. Zoznam ekonomicky neoprávnených nákladov poskytovateľa univerzálnej služby za rok 2012;
8. Ročný výkaz o oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností finančných ukazovateľoch poštových podnikov OdÚč 1 - 02 za rok 2012;
9. Vývoj vybraných ekonomických ukazovateľov SP, a.s., za roky 2009 - 2012;
10. Výnosy poskytovateľa univerzálnej služby podľa jednotlivých segmentov.

V rámci uvedenej činnosti bol vykonaný audit zameraný najmä na:

- overenie súladu údajov v podkladoch pre výpočet čistých nákladov podľa prílohy č. 4 vyhlášky,
- zohľadnenie prvkov povinnosti univerzálnej služby uložených v Požiadavkách na kvalitu univerzálnej služby vo výpočte,
- overenie vplyvu komerčného scenára na výnosy,
- overenie transparentnosti výpočtu čistých nákladov,
- identifikáciu a ohodnotenie neefektívne vynaložených nákladov a ich vylúčenie z výpočtu,
- overenie správnosti výpočtu trhových hmotných a nehmotných výhod z poskytovania univerzálnej služby,
- overenie správnosti výpočtu a posúdenie výšky primeraného zisku,
- posúdenie neprímeranej finančnej záťaže a
- overenie, či uplatnený postup výpočtu čistých nákladov nepodporuje vznik krížového financovania a nadmernú náhradu čistých nákladov.

Na základe všetkých dostupných údajov, po posúdení komerčného scenára a postupov pri výpočte, ako aj odporúčaní uvedených v záverečnej správe KPMG, pristúpil Poštový

regulačný úrad k úprave nesprávnych, resp. nedostatočne zdôvodnených výpočtov a k vyčísleniu ČN za rok 2012.

Súhrn úprav, ktorý zahŕňa údaje o znížení sumy predložených čistých nákladov je uvedený v nasledovnom prehľade:

	Suma v EUR:	Typ nedostatku
1.	- 627 000	Nadmerný odhad presunu výnosov do expresných služieb
2.	-1 270 000	Nadmerný odhad úspory správnej réžie
3.	- 312 000	Trhové výhody: Nesprávne uvedené parametre pri vyčíslení výhody oslobodenia od DPH.
	- 2 209 000	Spolu úpravy čistých nákladov, vrátane úpravy trhových výhod
	13 414 168	Upravené čisté náklady za rok 2012

K bodu 1:

Komerčný scenár analyzuje zmeny vo výnosoch poskytovaných produktov a služieb. Poštový regulačný úrad posúdil všetky zmeny výnosov, pričom neidentifikoval potrebu zmeniť predpoklady, resp. odhady zmeny výnosov, okrem nasledujúcej úpravy:

Komerčný scenár v rámci analýzy dopadu zníženia frekvencie doručovania predpokladá okrem iných zmien vo výnosoch aj dopad týkajúci sa 2,72 % zákazníkov doteraz využívajúcich list 1. triedy, ktorí by po znížení frekvencie doručovania využívali expresné zásielky. Dopad tohto presunu bol vyčíslený na základe výnosov za zásielky 1. triedy, vrátane odchádzajúcich medzinárodných listov 1. triedy. Zahrnutie zásielok medzinárodného styku podaných na doručenie do zahraničia bolo potrebné vylúčiť, nakoľko predmetom analýzy sú zmeny v doručovaní na území Slovenska. Touto úpravou boli čisté náklady znížené o 627 tis. eur.

Poštový regulačný úrad pri určení predbežných ČN znížil neodôvodnený nárast výnosov za expresné zásielky o 50% (o sumu 783 tis. eur), nakoľko predpoklady správania sa zákazníkov neboli doložené zodpovedajúcim prieskumom. Na základe uvedenej pripomienky boli zo strany SP, a.s., predložené výsledky nového prieskumu vykonaného spoločnosťou TNS Slovakia s.r.o. PRÚ z uvedeného dôvodu znížil pôvodnú úpravu len o dopad z medzinárodného styku.

K bodu 2:

Komerčný scenár predpokladá úsporu režijných nákladov, a to osobitne pre jednotlivé oblasťové riaditeľstvá pôšt a pre jednotlivé úseky ústredia. Pri výpočte úspory nákladov správnej réžie ústredia bolo uplatnené percento podľa zníženia počtu pôšt (25,54 %). Nakoľko úspora správnej réžie vyplývajúca zo zúženia poštovej siete by mala byť menšia než lineárne uplatnené % zníženia počtu pôšt, bolo pre účel vyčíslenia reálnej úspory uplatnených 50 % úspory uvažovanej v komerčnom scenári, t.j. 12,75 %. Touto úpravou boli čisté náklady znížené o 1 270 tis. eur.

Poštový regulačný úrad pri určení predbežných ČN z dôvodu nepreukázania skutočnej úspory režijných nákladov v komerčnom scenári a použitia pomerového percenta, znížil celkovú sumu úspory režijných nákladov o 50 %, (o sumu 1 273 tis. eur.). Na základe uvedenej pripomienky bol zo strany SP, a.s., použitý nový spôsob výpočtu úspory správnej réžie. PRÚ akceptoval nový spôsob výpočtu, okrem úspory správnej réžie v zmysle vyššie uvedeného.

K bodu 3:

SP, a.s., vyčíslila v komerčnom scenári oslobodenie od DPH ako nulovú výhodu, pričom uviedla, že ju nie je možné spoľahlivo vyčísliť. V prílohe k výpočtu bolo zavedenie DPH vyčíslené skôr ako nevýhoda vo výške 915 tis. eur, pričom uvedenú sumu ďalej neuvádzala v celkovom vyčíslení nehmotných výhod. Výpočet vplyvu oslobodenia od DPH však neuvažoval s podielom malých a stredných podnikov ako neplatiteľov DPH a so zohľadnením výnosov a výhodou plynúcou z medzinárodného styku. Táto čiastková výhoda bola vyčíslená vo výške 1 227 tis. eur. Na základe tejto úpravy, vrátane zohľadnenia vyčíslenej nevýhody, boli čisté náklady znížené o 312 tis. eur.

K vyčísleniu ďalších trhových výhod (marketingový efekt v sume 118 tis. eur, prístup na trh filatelie v sume 130 tis. eur) nemal Poštový regulačný úrad pripomienky.

Na základe požiadavky Poštového regulačného úradu boli zo strany SP, a.s., predložené podklady a výpočet tejto nehmotnej výhody, ktorý pri výpočte predbežných ČN chýbal. Poštový regulačný úrad pristúpil k úprave v zmysle vyššie uvedeného na základe odporúčania KPMG.

Pri posudzovaní a určení predbežných ČN vykonal Poštový regulačný úrad navyše nasledovné úpravy:

	Suma v EUR	Typ nedostatku
4.	-2 090 959	Zahrnutie „dopytových“ pôšt do výpočtu čistých nákladov za podaciu časť pôšt.
5.	-96 444	Neodôvodnený nulový dopad zúženia poštovej siete na výnosy z balíkov.
6.	-274 000	Nezohľadnená úprava čistých nákladov z dôvodu neefektívnosti.

K bodu 4:

SP, a.s., akceptovala pripomienku Poštového regulačného úradu a pri vyčíslení ČN nezahrnula do výpočtu tzv. „dopytové pošty“. Z uvedeného dôvodu nebolo potrebné zo strany Poštového regulačného úradu uskutočniť úpravy týkajúce sa rozsahu poštovej siete.

K bodu 5:

Na základe stanoviska Poštového regulačného úradu pri určení predbežných ČN boli zo strany SP, a.s., pre zdôvodnenie predpokladu správania sa zákazníkov, predložené výsledky nového prieskumu vykonaného spoločnosťou TNS Slovakia s.r.o. Poštový regulačný úrad z uvedeného dôvodu akceptoval výpočet zo strany SP, a.s.

K bodu 6:

Pri výpočte predbežných ČN nebola vyčíslená úprava z titulu neefektívnosti. Z uvedeného dôvodu pristúpil Poštový regulačný úrad k výpočtu neefektívnosti odborným odhadom a znížil predbežné ČN o 274 tis. eur. SP, a.s., akceptovala uvedenú pripomienku a pri vyčíslení ČN zahrnula do výpočtu aj nákladovú neefektívnosť. Celkové čisté náklady znížila v súlade s použitou metódou o 2,89 %. Z uvedeného dôvodu nebolo potrebné zo strany Poštového regulačného úradu uskutočniť ďalšie úpravy.

Dňa 20.8.2013 sa uskutočnilo pracovné stretnutie so zástupcami SP, a.s., KPMG a Poštového regulačného úradu, na ktorom boli SP, a.s., vysvetlené a zdôvodnené všetky predchádzajúce úpravy.

Poštový regulačný úrad upravil sumárne vyčíslené ČN, vrátane nehmotných výhod, ako aj údaje o nákladoch a výnosoch SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby nasledovne:

v tis. eur

	SP, a.s., s povinnosťou univerzálnej služby ¹⁾	SP, a.s., s povinnosťou univerzálnej služby ²⁾	SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby ³⁾	Čisté náklady za rok 2012
Výnosy	295 809	287 164	278 747	-
Náklady	298 541	294 651	272 669	-
Výsledok hospodárenia	- 2 732	- 7 487	6 078	13 566
Primeraný zisk	-		-	855
Úprava o neefektívnosť	-		-	- 447
Trhové nehmotné výhody	-		-	- 560
Čisté náklady	-		-	13 414

1) Údaje podľa údajov účtovnej závierky za rok 2012 vrátane započítania príspevku kompenzačného fondu na základe rozhodnutia o predbežných čistých nákladoch

2) Údaje za rok 2012 upravené o vyplatený príspevok z kompenzačného fondu a vykázané súvisiace náklady

3) Údaje podľa komerčného scenára a úprav Poštového regulačného úradu v zmysle bodov 1. a 2.

Čisté náklady univerzálnej služby za rok 2012 po zohľadnení primeraného zisku, nákladovej efektívnosti a trhovej výhody predstavujú sumu **13 414 168 eur**.

Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže

Pri posudzovaní neprimeranej finančnej záťaže Poštový regulačný úrad v súlade s ustanovením § 57 ods. 1 zákona o poštových službách zisťoval, či nastal stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal. Na účely určenia neprimeranej finančnej záťaže Poštový regulačný úrad v súlade s § 2 a podľa Prílohy č. 1 vyhlášky „Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže“ posudzoval:

- či čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to priame náklady, ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
- či rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný,
- rozsah, v akom čisté náklady ovplyvnili rentabilitu výnosov poskytovateľa,
- veľkosť rozdielu medzi rentabilitou výnosov poskytovateľa a ostatných poštových podnikov,
- úroveň využívania univerzálnej služby, jej vývoj, výsledok hospodárenia a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa,
- pomer medzi čistými nákladmi a celkovými výnosmi z univerzálnej služby,
- trhový podiel poskytovateľa na trhu univerzálnej služby a zameniteľných poštových služieb.

Poštový regulačný úrad overil súlad údajov komerčného scenára s údajmi vykázanými v účtovných triedach 5 a 6 vo všeobecnom účtovníctve, a to bez zistenia rozdielov. Z ekonomicky oprávnených nákladov boli správne vylúčené všetky ekonomicky neoprávnené náklady vo výške 4 082 647 eur, vrátane nákladov súvisiacich s kompenzačným fondom (tvorba krátkodobej rezervy na prevádzkové náklady v sume 1 297 tis. eur. a tvorba a zúčtovanie ostatných opravných položiek k pohľadávkam – kompenzačný fond v sume 2 593 tis. eur). Po úprave vyčíslených ČN poskytovateľom univerzálnej služby o úpravu úspory nákladov na správnu réžiu, ktoré sú nepriamymi nákladmi, Poštový regulačný úrad konštatuje, že čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby.

Upravené čisté náklady za rok 2012 (bez zohľadnenia nehmotných výhod) sú 13 974 tis. eur a nehmotné výhody sú 560 tis. eur. Poštový regulačný úrad konštatuje, že rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný.

Poštový regulačný úrad pre účely posudzovania vplyvu povinnosti univerzálnej služby na rentabilitu výnosov poskytovateľa univerzálnej služby upravil celkové výnosy podniku o vyplatený príspevok z kompenzačného fondu na základe určenia predbežných ČN (8 644 971 eur) a celkové náklady o vykázané súvisiace náklady zistené v účtovníctve (3 890 237 eur). Celková strata SP, a. s., je následne - 7 487 tis. eur, výnosy podniku bez kompenzačného fondu sú 287 164 tis. eur a dosiahnutá rentabilita výnosov bez príspevku z kompenzačného fondu je záporná, -2,61 %. Rentabilita výnosov poskytovateľa bez povinnosti univerzálnej služby podľa komerčného scenára by bola 2,18 %. Z uvedeného vyplýva, že čisté náklady znižujú rentabilitu výnosov SP, a.s., a znamenajú pre poskytovateľa univerzálnej služby záťaž.

Prevádzková strata z univerzálnej služby je - 1 172 tis. eur. Produkty univerzálnej služby produkujú bez kompenzácie marginálnu stratu.

Prevádzková rentabilita výnosov za univerzálnu službu za rok 2012 je záporná, -0,72 %. Rentabilita výnosov SP, a.s., s povinnosťou univerzálnej služby, vrátane predbežne vyplateného príspevku v sume 8 644 971,- eur z kompenzačného fondu na základe určenia predbežných ČN, je záporná, -0,92 %.

Poštový regulačný úrad posudzoval využívanie univerzálnej služby na poštách, ktoré je SP, a. s., povinná prevádzkovať podľa Požiadaviek na kvalitu univerzálnej poštovej služby, a ktorých náklady podacej časti boli zahrnuté do výpočtu čistých nákladov. Tieto pošty sú prevádzkované z titulu zabezpečenia univerzálnej služby, avšak objemy poskytovaných produktov univerzálnej služby sú na väčšine pôšt nižšie ako objemy ostatných komerčných služieb, t.j. výnosy z univerzálnej služby nepokrývajú fixné náklady týchto pôšt. Objem produkcie najdôležitejšieho produktu univerzálnej služby (obyčajný list 1. a 2. triedy) za predchádzajúce obdobie 3 rokov klesá. V roku 2012 poklesol ich objem v porovnaní s rokom 2011 o 7,7 % a v roku 2011 oproti roku 2010 o 9,41 %. Tento pokles produkcie má významný vplyv na dosahované výnosy a výsledok hospodárenia za univerzálnu službu. Z údajov predložených vo výkaze zisku a strát vyplýva, že SP, a.s., dosiahla po zdanení za rok 2012 stratu - 2 732 tis. eur, bez započítania príspevku kompenzačného fondu vyplateného na základe určenia predbežných ČN na strane nákladov aj výnosov dosiahla stratu - 7 487 tis. eur, za rok 2011 stratu -9 122 tis. eur a za rok 2010 stratu - 12 116 tis. eur.

Poštový regulačný úrad zároveň pre presnejšie a objektívnejšie posúdenie neprimeranosti finančnej záťaže posudzoval vývoj hospodárenia SP, a.s., celkom, v oblasti univerzálnej služby a úroveň využívania univerzálnej služby za obdobie troch po sebe nasledujúcich rokov. Vývoj výsledku hospodárenia SP, a.s., a univerzálnej služby je uvedený v nasledujúcom prehľade:

v tis. eur

	2010	2011	2012
Výsledok hospodárenia SP, a. s.	-12 116	-9 122	-2 732
Výsledok hospodárenia univerzálnej služby	4 449	56	-1 855
Percento poklesu objemu listov		-9,4 %	-7,62 %

Pomer čistých nákladov k výnosom z univerzálnej služby za rok 2012 je 8,2 %, pomer čistých nákladov k nákladom z univerzálnej služby je 8,11%, a pomer čistých nákladov k celkovým nákladom SP, a.s., je 4,5 %, čo Poštový regulačný úrad hodnotí ako neprimerané bremeno.

Podiel poskytovateľa univerzálnej služby na trhu univerzálnej služby a zameniteľných služieb je 99,26% a podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby je 0,74%.

Poštový regulačný úrad vyhodnotil uvedené ukazovatele, postavenie SP, a.s., ako aj poštových podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby, ktoré prispievajú do kompenzačného fondu. Vzhľadom k uvedeným výsledkom, ako aj s ohľadom na potrebu podnecovania k úspore nákladov a nákladovej efektívnosti, považuje Poštový regulačný úrad za opodstatnené, že časť z čistých nákladov bude znášať aj poskytovateľ univerzálnej služby. Za primeranú záťaž považuje 10 % z čistých nákladov, t.j. 1 341 417 eur.

Na základe vyššie uvedených údajov je zrejmé, že medziročne dochádza k znižovaniu objemu podávaných zásielok. Hlavnou príčinou trvalého poklesu objemu poštových zásielok je využívanie elektronickej komunikácie zákazníkmi. Tento fakt má zároveň negatívny dopad na výnosy a hospodárenie SP, a.s., v oblasti univerzálnej služby.

Úroveň využívania poštových služieb a najmä univerzálnej služby je jedným z rozhodujúcich ukazovateľov, ktoré majú do budúcnosti dopad na náklady SP, a.s., ako poskytovateľa univerzálnej služby a to tým, že pri trvalom poklese objemu zásielok dochádza k znižovaniu výnosov z univerzálnej služby, pričom fixné náklady nie je možné znižovať rovnakým tempom. Táto skutočnosť je jedným z potenciálnych faktorov, ktoré zvyšujú úroveň neprimeranej finančnej záťaže pre SP, a. s., ako poskytovateľa univerzálnej služby.

Na základe uvedených údajov a po posúdení predložených podkladov, ich kontrole a overení, ako aj po posúdení dostupných údajov predložených poskytovateľom univerzálnej služby a informácií a poznatkov získaných v rámci svojej činnosti, Poštový regulačný úrad pristúpil podľa § 57 ods. 4 a ods. 5 zákona o poštových službách k určaniu čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2012 v sume 12 072 751 eur a tieto zverejňuje v zmysle zákonných ustanovení vo Vestníku Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

V Žiline, dňa 30. augusta 2013

.....
Ing. Ján Flák, PhD., v. r.
predseda úradu